

Утвърдил: Кристина Димитрова Касабова – Директор

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ в Профилирана гимназия "Пејо Крачолов Яворов" гр. Петрич

Утвърден със Заповед № РД-08-477 / 10.09.2025 г. на директора, приет с Протокол №10/09.09.2025 г. от заседание на Педагогическия съвет и (Протокол № 5 / 09.09.2025 г.).

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и правилника за дейността на училището.

Чл. 1. (1) Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Раздел I Педагогически специалисти и непедagogически персонал

Чл. 4. (1) Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

(2) Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременен ниво на знания умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.

(3) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(6) Изпитванията и оценяването на учениците не са санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(7) Педагогическите специалисти и непедагогическия персонал се отнасят с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(8) Педагогическите специалисти и непедагогическия персонал са длъжни да оказват съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(9) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите.

(10) Педагогическите специалисти и непедагогическия персонал в училището:

1. общуват с учениците учтиво, не допускат емоциите да повлияят на добрия тон, не позволяват да бъдат предизвикани и/или провокирани;

2. спазват правилата заложи в Етичния кодекс на работещите с деца и при необходимост задълженията по Закона за закрила на детето;

3. не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на участниците в УО.

4. проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допуска злоупотреба с доверието на семейството;

5. съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство;

6. противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището;

7. не допускат налагането на идеологически и/или религиозни доктрини и осъществяването на политическа и партийна дейност.

Раздел II

Ученици

Чл. 5. В поведението си учениците се ръководят от максимата: „*Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб*“.

Чл. 6. Ученикът защитата своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Чл. 7. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

Чл. 8. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

Чл. 9. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

Чл. 10. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в УО. Грижи се за чистотата в училище, опазва околната среда и училищното имущество.

Раздел III

Родители

Чл. 11. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 12. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 13. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 14. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 15. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Раздел IV

Комисия по етика

Чл. 16. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс със заповед на директора.

Чл. 17. Комисията по етика разработва правила за дейността си, които се приемат на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 18. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 19. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 20. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.